ECLI:LV:AT:2022:0602.11331030021.4.L
Lieta Nr. 11331030021, SKK-255/2022
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2022.gada 2.jūnijā

Tiesa šādā sastāvā: senatores Inese Laura Zemīte, Irīna Jansone, Sandra Kaija,

iepazinusies ar apsūdzētā /pers. A/ kasācijas sūdzību par Latgales apgabaltiesas 2021.gada 2.decembra spriedumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Apsūdzētais /pers. A/ kasācijas sūdzībā lūdzis atcelt apelācijas instances tiesas spriedumu, uzskatot, ka viņam nosakāms mīkstāks sods, jo tiesa nav ņēmusi vērā viņa personību raksturojošās ziņas – mācās, strādā un gūst ienākumus. Apelācijas instances tiesa spriedumā nav motivējusi, kādēļ apsūdzētajam nosakāms sods – īslaicīga brīvības atņemšana –, un kādēļ tā nav samazinājusi soda mēru. Turklāt, izskatot lietu rakstveida procesā pirmās instances tiesā, aizskartas viņa tiesības uz aizstāvību, jo viņam bijusi liegta iespēja iesniegt dokumentus un izteikt viedokli par piemērojamo sodu.

Senāts konstatē, ka apsūdzētais /pers. A/ kasācijas sūdzībā ir atkārtojis apelācijas sūdzības argumentus, kurus apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi un motivēti noraidījusi.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta otrās daļas 2.punktu tiesa var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja, izvērtējot kasācijas sūdzībā vai protestā minētos argumentus, nerodas šaubas par pārsūdzētā nolēmuma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav būtiskas nozīmes judikatūras veidošanā.

Apelācijas instances tiesa konstatējusi, ka pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētais /pers. A/ savu vainu atzinis, piekritis izskatīt lietu, neveicot pierādījumu pārbaudi, kā arī piekritis lietas izskatīšanai rakstveida procesā. Lieta pirmās instances tiesā izskatīta rakstveida procesā, jo tiesnesis pēc lietas materiālu pārbaudes nav konstatējis šķēršļus šādam procesam. Turklāt apsūdzētajam nosūtīts paziņojums, tajā skaitā informējot par tiesībām pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam, izteikt iebildumus pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamā soda veidu un mēru, kā arī citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem. Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka apsūdzētais nav izmantojis tiesības izteikt viedokli par nosakāmo sodu un citiem jautājumiem, kā arī nav iebildis pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Senāts atzīst, ka kasācijas sūdzības argumenti par apsūdzētā tiesību uz aizstāvību aizskārumu rakstveida procesa dēļ nerada šaubas par pārsūdzētā nolēmuma tiesiskumu, un izskatāmajai lietai nav būtiskas nozīmes judikatūras veidošanā.

Tādējādi šajā daļā konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta otrās daļas 2.punktā paredzētais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmā daļa noteic, ka tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572.pantā un 573.panta pirmajā daļā minētajām prasībām vai ja kasācijas sūdzība vai protests iesniegts par tiesas nolēmumu, kas saskaņā ar likumu nav pārsūdzams.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569.panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Minētā panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Apelācijas instances tiesa, uzklausījusi apsūdzētā paskaidrojumus, kā arī prokurores un aizstāvja viedokļus, atzinusi, ka pirmās instances tiesa apsūdzētajam noteikusi taisnīgu sodu, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā norādīto soda mērķi un Krimināllikuma 46.pantā norādītos soda noteikšanas vispārīgos principus. Apelācijas instances tiesa spriedumā ir motivējusi, kādēļ izskatāmajā lietā apsūdzētajam /pers. A/ atbilstošs ir īslaicīgas brīvības atņemšanas sods, nevis kāds cits panta sankcijā paredzētais soda veids, izvērtējot arī apelācijas sūdzībā norādītos apstākļus par to, ka apsūdzētais ir sācis strādāt un mācās. Apelācijas instances tiesa šos apstākļus nav atzinusi par pamatu soda mīkstināšanai, kā arī nav konstatējusi citus, kas mīkstinātu apsūdzētā atbildību un nebūtu novērtēti pirmās instances tiesas spriedumā.

Vienlaikus apelācijas instances tiesa konstatējusi, ka pirmās instances tiesas spriedums nav pamatots, nosakot papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu – gandrīz maksimālā apmērā. Izvērtējusi lietā konstatētos sodu ietekmējošos apstākļus, apelācijas instances tiesa šajā daļā taisījusi jaunu spriedumu, samazinot noteiktā papildsoda termiņu.

Senāts atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ kasācijas sūdzībā izteiktie argumenti par noteikto sodu saistīti ar viņa nepiekrišanu tiesas atzinumiem par soda ietekmējošo apstākļu izvērtējumu un vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569.panta pirmo un trešo daļu.

Tādējādi šajā daļā konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmajā daļā noteiktais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573.panta trešo un piekto daļu un 573.[1] panta pirmo daļu un 573.[1] panta otrās daļas 2.punktu, tiesa

nolēma:

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.
Lēmums nav pārsūdzams.

I.L. Zemīte I. Jansone S. Kaija